Zarządzenie nr 107 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 13.02.2025 r.

w sprawie: zmiany zarządzenia nr 55 Rektora UŁ z dnia 13.04.2015 r. w sprawie: zatwierdzenia systemu ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów na Wydziale Prawa i Administracji UŁ (ze zm.)

Na podstawie: art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1571 ze zm.), § 25 ust. 1 Statutu UŁ przyjętego uchwałą nr 440 Senatu UŁ z dnia 27 maja 2019 r. (ze zm.) oraz § 5 ust. 2 Uchwały nr 620 Senatu UŁ z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Ulega zmianie załącznik do zarządzenia nr 55 Rektora UŁ z dnia 13.04.2015 r. w sprawie: zatwierdzenia systemu ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów na Wydziale Prawa i Administracji UŁ (ze zm.).
2. Załącznik, o których mowa w ust. 1, otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor
Uniwersytetu Łódzkiego

Prof. dr hab. Rafał Matera

Załącznik do zarządzenia nr 107 Rektora UŁ z dnia 13.02.2025 r.

SYSTEM USTALANIA WARTOŚCI PUNKTOWEJ ECTS DLA PRZEDMIOTÓW NA WYDZIALE PRAWA I ADMINISTRACJI UNIWERSYTETU ŁÓDZKIEGO

I. Założenia ogólne

1. Wymiar zajęć

- Podstawowy wymiar zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych na WPiA UŁ wynosi 30 godzin kontaktowych.
- Zajęcia w ramach jednego przedmiotu mogą mieć wymiar 30 godzin kontaktowych lub ich wielokrotności; współczynnik wymiaru może wynosić od 0,5 do 5 i wzrasta o 0,5. W konsekwencji minimalny możliwy wymiar zajęć na studiach stacjonarnych to 15 godzin, maksymalny – 150 godzin kontaktowych.
- Wymiar zajęć na studiach w trybie niestacjonarnym (wieczorowych lub zaocznych) wyrażony w liczbie godzin kontaktowych może być mniejszy niż wymiar zajęć przyjęty dla studiów stacjonarnych. Zmniejszony wymiar może być przyjęty dla konkretnych zajęć, a różnica wyrażona jest procentowo dla tych konkretnych zajęć przy założeniu, że wymiar godzin kontaktowych zajęć na studiach stacjonarnych to 100%. Jednocześnie przyjmuje się, że osiągnięcie tych samych efektów uczenia się na kierunkach studiów prowadzonych w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym wymaga takiego samego nakładu pracy studenta.
- Dla zajęć prowadzonych w językach obcych, w tym na kierunku prowadzonym w języku obcym, można przyjąć podstawowy wymiar 20 godzin kontaktowych. Odrębnie ustala się wymiar godzin kontaktowych dla zajęć laboratorium typu C (konkurs typu moot court w języku obcym).
- Wymiar godzin kontaktowych dla praktyk oraz indywidualnego projektu badawczego podlega szczególnym zasadom.

2. Wymiar punktów ECTS

- 1 punkt ECTS odpowiada 30 godzinom pracy studenta.
- Punkty ECTS przypisuje się za cały przedmiot, niezależnie od tego z ilu i jakich form zajęć się składa, po zaliczeniu wszystkich zajęć składowych i potwierdzeniu w ten sposób osiągnięcia przewidzianych dla przedmiotu efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS za przedmiot jest sumą punktów ECTS za poszczególne zajęcia składowe.

- Liczbę punktów ECTS ustala się dla poszczególnych zajęć sumując liczbę punktów za poszczególne komponenty pracy studenta: godziny kontaktowe, samodzielną pracę bieżącą, samodzielną pracę w celu przygotowania się do zaliczenia.
- Jeśli dla danych zajęć na studiach w trybie niestacjonarnym przewidziano zmniejszony wymiar godzin kontaktowych, to liczba punktów ECTS przyznawanych za ten komponent zmniejsza się proporcjonalnie do wymiaru zajęć. Jednocześnie proporcjonalnie zwiększa się liczba punktów ECTS przyznawanych w ramach pozostałych komponentów, tj. bieżącej pracy własnej i/lub przygotowania się do zaliczenia. Przy zmniejszonej liczbie godzin kontaktowych przewidziane efekty uczenia się osiągane są poprzez zwiększenie nakładu pracy własnej (bieżącej i/lub w celu przygotowania się do zaliczenia).

Przykład:

Przedmiot (Wykład- typ C)	*Kryteria przeliczania nakładu pracy*	*Komponenty pracy studenta*			*Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym*
		Godziny kontaktowe	*Praca bieżąca*	*Przygotowanie do zaliczenia*	
Tryb stacjonarny	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	*1*	*1*	*2*	***4***
	Podstawowy wymiar zajęć	*30 (100%)*	*30*	*60*	
Tryb zaoczny	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	*0,6*	*1,4*	*2*	***4***
	Podstawowy wymiar zajęć	*18 (-40%)*	*42 (+40%)*	*60*	

- Jeśli na studiach w trybie niestacjonarnym dla danego przedmiotu, którego odpowiednik na studiach stacjonarnych składa się z kilku form zajęć, przewidziano tylko jedną formę zajęć, to liczba punktów ECTS przyznawanych za godziny kontaktowe dla tego przedmiotu zmniejsza się proporcjonalnie do wymiaru zajęć. Jednocześnie proporcjonalnie zwiększa się liczba punktów ECTS przyznawanych w ramach pozostałych komponentów, tj. bieżącej pracy własnej i/lub przygotowania się do zaliczenia. Efekty uczenia się przewidziane w zakresie wyłączonych form zajęć osiągane są poprzez zwiększenie nakładu pracy własnej (bieżącej i/lub w celu przygotowania się do zaliczenia).

Przykład:

Przedmiot		*Kryteria przeliczania nakładu pracy*	*Komponenty pracy studenta*			*Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym*
			Godziny kontaktowe	*Praca bieżąca*	*Przygotowanie do zaliczenia*	
Tryb stacjonarny	*Wykład – typ B*	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	*1*	*0,5*	*2*	***6***
		Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*15*	*60*	
	Ćwiczenia – typ A	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	*1*	*0,5*	*1*	
		Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*15*	*30*	
		Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS	*1*	*0,5 + 1,5*	*2 + 1*	***6***

Tryb zaoczny – Wykład – typ B i samodzielna praca nad osiągnięciem efektów uczenia się przewidzianych dla ćwiczeń w trybie stacjonarnym	*Podstawowy wymiar zajęć*	*30*	*15 + 45 → 60*	*60 + 30 → 90*	

- Dla zajęć prowadzonych w językach obcych można przyjąć rozliczenie 1 punktu ECTS za 20 godzin kontaktowych; w punktacji pracy własnej i przygotowania do zaliczenia w ramach takich zajęć przyjmuje się regułę ogólną (1 punkt ECTS za 30 godzin pracy studenta).
- Za cały przedmiot, zgodnie z zasadami systemu ECTS nie przyznaje się ułamkowych części punktu; jeśli taka liczba punktów wynikałaby z obliczenia punktacji za wszystkie komponenty wszystkich form zajęć w ramach danego przedmiotu, należy ją zaokrąglić do pełnego punktu ECTS.

3. Przedmioty i formy zajęć

- Przedmiot jest elementem programu studiów, obejmującym różne formy zajęć dydaktycznych, któremu przypisane są zakładane efekty uczenia się oraz liczba punktów ECTS.
- Zajęcia dydaktyczne organizowane są w różnych formach. Formy zajęć na WPiA UŁ: wykład, ćwiczenia, lektorat, laboratorium, konwersatorium, klinika prawa, praktyki, wychowanie fizyczne, proseminarium, seminarium licencjackie, seminarium magisterskie, egzamin dyplomowy.
- Poszczególne formy zajęć różnią się m.in. pod względem celów, wykorzystywanych metod dydaktycznych, sposobów zaliczenia.
- W ramach tej samej formy zajęć mogą występować różne typy zajęć, różniące się między sobą m.in. stopniem wykorzystania określonych metod dydaktycznych, proporcjami pomiędzy poszczególnymi komponentami pracy studenta, proporcjami pomiędzy poszczególnymi kategoriami przewidywanych efektów uczenia się, sposobem zaliczenia, itp.
- Przedmioty klasyfikowane w programie studiów do tych samych kategorii zajęć, np. modułów wybieralnych, modułów specjalizacji, powinny być prowadzone w ramach podobnych form i typów zajęć.
- Dla form/typów zajęć z przewagą metod podających planowany wymiar nakładu bieżącej samodzielnej pracy studenta nie powinien przekraczać wymiaru godzin kontaktowych przewidzianego dla danych zajęć.
- Dla form/typów zajęć z przewagą metod podających, dla których jako sposób zaliczenia przewidziany jest egzamin, planowany wymiar nakładu samodzielnej pracy studenta w celu przygotowania do zaliczenia jest nie większy niż dwukrotność wymiaru godzin kontaktowych przewidzianego dla danych zajęć.
- Dla form/typów zajęć z przewagą metod poszukujących, w ramach których efekty uczenia się osiąga się przede wszystkim w ramach samodzielnej bieżącej pracy studenta (zwłaszcza konwersatorium, laboratorium, proseminarium, seminarium dyplomowe), planowany wymiar tej pracy jest nie mniejszy niż wymiar godzin kontaktowych przewidziany dla danych zajęć. Planowany wymiar nakładu samodzielnej pracy studenta w celu przygotowania do zaliczenia takich zajęć może być mniejszy niż przewidziany dla nich wymiar nakładu samodzielnej pracy bieżącej.
- Dla ćwiczeń planowany wymiar samodzielnej pracy bieżącej wynosi co najmniej połowę przewidzianego wymiaru godzin kontaktowych.
- Zajęcia mogą być prowadzone metodą e-learningu, zgodnie z regulacjami prawa powszechnie obowiązującego i aktów wewnętrznych UŁ. Czas wspólnej pracy z prowadzącym na platformie

e- earningowej w formule synchronicznej uznaje się za godziny kontaktowe. Jeśli dla zajęć prowadzonych metodą e-learningu przewidziano zmniejszony wymiar godzin kontaktowych w porównaniu z odpowiednimi zajęciami prowadzonymi metodami tradycyjnymi, to liczba punktów ECTS przyznawanych za ten komponent zmniejsza się proporcjonalnie do wymiaru zajęć. Jednocześnie proporcjonalnie zwiększa się liczba punktów ECTS przyznawanych w ramach pozostałych komponentów, tj. bieżącej pracy własnej i/lub przygotowania się do zaliczenia.

II. Określenie form i typów zajęć

1. Wykład

1) Wykład – typ A

- Metoda: wykład informacyjny; całość materiału przekazywana w ramach wykładu, nie wymaga pracy bieżącej, literatura uzupełniająca wykorzystywana jest do przygotowania do zaliczenia. Kształtuje przede wszystkim kompetencje w zakresie wiedzy. Stosowany przede wszystkim dla przedmiotów obejmujących kilka różnych form zajęć, w tym formy wymagające zwiększonego nakładu pracy bieżącej i rozwijające kompetencje w zakresie umiejętności i postaw (np. wykład i ćwiczenia, wykład i konwersatorium).
- Forma zaliczenia: egzamin, zaliczenie na ocenę.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym ECTS
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Wykład - typ A1	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	0	2	**3**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*0*	*60*	
Wykład - typ A2	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	0	1	**2**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*0*	*30*	

2) Wykład – typ B

- Metoda: wykład informacyjny z elementami wykładu problemowego lub konwersatoryjnego, wprowadza elementy interakcji między studentami a wykładowcą; wymaga pewnego nakładu pracy bieżącej, polegającego na bieżącym studiowaniu podstawowej literatury i innych materiałów. Kształtuje przede wszystkim kompetencje w zakresie wiedzy, a także w pewnym stopniu kompetencje w zakresie umiejętności (np. analizy i wyciągania wniosków) i postaw (np. świadomość konieczności samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy).
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: dyskusja w ramach wykładu, przygotowanie krótkich prac pisemnych, dodatkowe pytania na egzaminie, weryfikacja w ramach innych zajęć składowych danego przedmiotu (np. ćwiczeń).
- Forma zaliczenia: egzamin, zaliczenie na ocenę.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Wykład - typ B1	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	0,5	2	**3,5 (→ 4)**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*15*	*60*	
Wykład - typ B2	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	0,5	1	**2,5 (→ 3)**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*15*	*30*	

3) Wykład – typ C

- Metoda: przede wszystkim metoda wykładu problemowego i konwersatoryjnego, wymaga interakcji między studentami a wykładowcą, wymaga dość dużego nakładu pracy bieżącej, polegającego na bieżącym studiowaniu podstawowej i rozszerzonej literatury i innych materiałów. Kształtuje kompetencje w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw.
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: dyskusja w ramach wykładu, przygotowanie krótkich prac pisemnych, referatów, prezentacji, projektów
- Forma zaliczenia: egzamin, zaliczenie na ocenę.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Wykład - typ C1	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	1	2	**4**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*30*	*60*	
Wykład - typ C2	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	1	1	**3**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*30*	*30*	

2. Ćwiczenia

1) Ćwiczenia – typ A

- Metoda: połączenie metod podających (wykładu informacyjnego, problemowego, konwersatoryjnego) ukierunkowanych na przekazywanie wiedzy z metodami poszukującymi (zwłaszcza metoda ćwiczeniowa i studium przypadku), których celem jest kształtowanie umiejętności praktycznych, a także postaw.
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: dyskusja w ramach zajęć, przygotowanie krótkich prac pisemnych, referatów, prezentacji.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę, główny element oceny stanowi kolokwium sprawdzające wiedzę.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Ćwiczenia - typ A1	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	0,5	1	**2,5**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*15*	*30*	
Ćwiczenia - typ A2	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	1	1,5	**3,5**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*30*	*30*	

2) Ćwiczenia – typ B

- Metoda: zajęcia prowadzone przede wszystkim metodami poszukującymi (zwłaszcza metoda ćwiczeniowa i studium przypadku), których celem jest kształtowanie umiejętności, a także postaw.
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: dyskusja w ramach zajęć, przygotowanie krótkich prac pisemnych, referatów, prezentacji.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę, główny element oceny stanowi praca zaliczeniowa sprawdzająca umiejętności praktyczne i wykorzystanie zdobytej na zajęciach wiedzy.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Ćwiczenia - typ B1	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	1	1	**3**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*30*	*30*	
Ćwiczenia - typ B2	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	0,5	0,5	**2**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*15*	*15*	

3) Ćwiczenia – typ C

- Metoda: zajęcia prowadzone przede wszystkim metodami poszukującymi, których celem jest kształtowanie umiejętności i postaw, zwłaszcza konkretnych umiejętności praktycznych, np. ćwiczenia informatyczne (zwłaszcza metoda ćwiczeniowa, laboratoryjna/eksperymentu, projektu).
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: realizacja określonych zadań (w tym w ramach projektu), przygotowanie prezentacji, referatów, krótkich prac pisemnych.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę, na podstawie weryfikacji efektów pracy bieżącej.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Ćwiczenia - typ C1	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	1,5	0,5	**3**

	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*45*	*15*	
Ćwiczenia - typ C2	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	1	0,5	**2,5**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*30*	*15*	

3. Lektorat

1) Lektorat – typ A (lektorat z języka nowożytnego)

- Wymiar zajęć i punktacja ECTS określone uchwałą Senatu UŁ nr 458 w sprawie zasad osiągania przez studentów Uniwersytetu Łódzkiego efektów kształcenia w zakresie znajomości i umiejętności posługiwania się nowożytnym językiem obcym z 2 kwietnia 2012 r. (z pózn. zm.).
- Forma zaliczenia: zaliczenie cząstkowe, egzamin.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Lektorat - typ A	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	4	0	3	**7**
	Podstawowy wymiar zajęć	*120*	*0*	*90*	

2) Lektorat – typ B (łacina)

- Metody: metoda ćwiczeniowa (ćwiczenia indywidualne i w grupach, utrwalanie poznanego materiału, praca z tekstem – czytanie i tłumaczenie). Zajęcia dają podstawową umiejętność tłumaczenia tekstu łacińskiego, zwłaszcza sentencji prawniczych i przygotowują do samodzielnego jej poszerzania. W ich trakcie student zdobywa znajomość gramatyki łacińskiej oraz umiejętność korzystania ze słownika i tablic gramatycznych, poznaje słownictwo łacińskie, szczególnie prawnicze oraz łacińskie sentencje z zakresu prawa rzymskiego.
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: pisemne prace kontrolne, aktywne uczestnictwo w zajęciach.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę, uwzględnia ocenę efektów pracy bieżącej.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Lektorat - typ B	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	0,5	0,5	**2**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*15*	*15*	

4. Laboratorium

1) Laboratorium – typ A

- Metoda: zajęcia prowadzone przede wszystkim metodami poszukującymi, których celem jest kształtowanie umiejętności i postaw, zwłaszcza konkretnych umiejętności praktycznych przy wykorzystaniu posiadanej wiedzy teoretycznej, (zwłaszcza metoda laboratoryjna/eksperymentu, symulacyjna, studium przypadku, projektu).
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: aktywne uczestnictwo w zajęciach i realizacja określonych zadań (w tym w ramach projektu czy symulacji), przygotowanie prezentacji, referatów, krótkich prac pisemnych.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę, uwzględnia ocenę efektów pracy bieżącej.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Laboratorium - typ A	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	2	1	**4**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*60*	*30*	

2) Laboratorium – typ B (konkurs typu „moot court" w języku polskim)

- Metoda: zajęcia prowadzone przede wszystkim metodami poszukującymi, których celem jest kształtowanie umiejętności i postaw (jak postawy otwarcia na pracę zespołową, rozwijania etycznej wrażliwości) w szczególności konkretnych umiejętności praktycznych przy wykorzystaniu posiadanej wiedzy teoretycznej oraz (zwłaszcza metoda laboratoryjna/eksperymentu, symulacyjna, studium przypadku, projektu). Celem jest przygotowanie drużyn studentów WPiA UŁ do udziału w krajowych konkursach typu „moot court".
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: aktywne uczestnictwo w zajęciach i realizacja określonych zadań (w tym w ramach projektu czy symulacji), przygotowanie prezentacji, referatów, prac pisemnych.
- Forma zaliczenia: uczestnictwo w konkursie.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Laboratorium - typ B	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	2,5	2,5	**6**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*75*	*75*	

3) Laboratorium – typ C (międzynarodowy konkurs typu „moot court" w języku obcym, np. The Philip C.Jessup International Law Moot Court Competition)

- Metoda: zajęcia prowadzone przede wszystkim metodami poszukującymi, których celem jest kształtowanie umiejętności i postaw (jak postawy otwarcia na pracę zespołową, rozwijania etycznej

wrażliwości) w szczególności konkretnych umiejętności praktycznych przy wykorzystaniu posiadanej wiedzy teoretycznej, (zwłaszcza metoda laboratoryjna/eksperymentu, symulacyjna, studium przypadku, projektu). Zajęcia prowadzone w językach obcych, przede wszystkim w języku angielskim, których celem jest przygotowanie drużyn studentów WPiA UŁ do udziału w międzynarodowych konkursach typu „moot court" (np. The Philip C.Jessup International Law Moot Court Competition).
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: aktywne uczestnictwo w zajęciach i realizacja określonych zadań (w tym w ramach projektu czy symulacji), przygotowanie prezentacji, referatów, prac pisemnych.
- Forma zaliczenia: uczestnictwo w konkursie.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Laboratorium - typ C	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	2	3	3	**8**
	Podstawowy wymiar zajęć	*60*	*90*	*90*	

5. Konwersatorium

1) Konwersatorium – typ A
- Metoda: zajęcia prowadzone metodami poszukującymi, przede wszystkim metodami problemowymi (klasyczna problemowa, sytuacyjna, „burza mózgów") oraz metodami dyskusji, wykorzystujące leż metody studium przypadku czy projektu. Celem zajęć jest pogłębianie wiedzy teoretycznej z zakresu określonej tematyki i umiejętności jej wykorzystywania w rozwiązywaniu problemów badawczych związanych z przedmiotem zajęć, a także ukierunkowanie na osiąganie efektów uczenia się w zakresie umiejętności analitycznych, a także kształtowania postaw w interakcji z prowadzącym i w grupie,.
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: dyskusja w ramach zajęć, przygotowanie krótkich prac pisemnych, referatów, prezentacji, realizacja projektów.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę, główny element oceny stanowi praca zaliczeniowa /projekt; zgodnie z uchwałą Senatu UŁ nr 458 w sprawie zasad osiągania przez studentów Uniwersytetu Łódzkiego efektów kształcenia w zakresie znajomości i umiejętności posługiwania się nowożytnym językiem obcym z 2 kwietnia 2012 r. (z pózn. zm.) zajęcia w języku obcym prowadzone w formie konwersatorium służące realizacji efektów uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie B2+ (język profesjonalny) kończą się egzaminem weryfikującym osiągnięcie tych kwalifikacji, przy czym formę, zakres i zasady egzaminu określa koordynator przedmiotu w sylabusie przedmiotu.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Konwersatorium - typ A1	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	2	1	**4**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*60*	*30*	

Konwersatorium - typ A2	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	1	1	**3**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*30*	*30*	

2) Konwersatorium – typ B

- Metoda: zajęcia prowadzone metodami poszukującymi, przede wszystkim metodami problemowymi (klasyczna problemowa, sytuacyjna, „burza mózgów") oraz metodami dyskusji, wykorzystujące też metody studium przypadku czy projektu. Celem zajęć jest pogłębianie wiedzy teoretycznej z zakresu określonej tematyki i umiejętności jej wykorzystywania w rozwiązywaniu problemów badawczych związanych z przedmiotem zajęć, a także ukierunkowanie na osiąganie efektów uczenia się w zakresie umiejętności analitycznych oraz a także kształtowanie postaw w ramach interakcji z prowadzącym i w grupie,.
- Możliwe metody weryfikacji efektów pracy bieżącej: dyskusja w ramach zajęć, przygotowanie krótkich prac pisemnych, referatów, prezentacji, realizacja projektów.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę, podstawą oceny jest ocena pracy bieżącej studenta i postawy na zajęciach.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Konwersatorium - typ B1	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	3	0	**4**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*90*	*0*	
Konwersatorium - typ B2	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	2	0	**3**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*60*	*0*	

3) Konwersatorium metodyczne – typ C

- Metoda: zajęcia prowadzone metodami poszukującymi, przede wszystkim metodą problemową i różnymi metodami dyskusji, z możliwością wykorzystania metody studium przypadku i projektu. Celem zajęć jest przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych poprzez zapoznanie ze specyfiką przedmiotu i metod badawczych wybranej specjalności, co oznacza wyposażenie go w podstawową wiedzę metodyczną dotyczącą prowadzenia elementarnych badań w obrębie danej specjalności. Student zdobywa podstawowe umiejętności badawcze w zakresie formułowania i analizy problemów, doboru metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań. Zajęcia prowadzone są w grupach o liczebności podobnej jak seminaria dyplomowe.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę, uwzględniające także ocenę pracy bieżącej studenta i postawy w trakcie zajęć.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	

Konwersatorium – typ C	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	2	1	**4**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*60*	*30*	

6. Klinika prawa

- Szczególna forma zajęć na WPiA UŁ, polegająca na udzielaniu porad prawnych osobom trzecim przez przygotowanych wcześniej w ramach odpowiednich zajęć studentów pod kierunkiem opiekunów/prowadzących zajęcia. Na zajęcia Kliniki prawa składają się Konwersatorium Kliniki prawa (4 ECTS), Laboratorium z pism procesowych i elementów psychologii (4 ECTS) oraz Praktyka – praca w Klinice prawa. Zajęcia kształtują kompetencje w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw niezbędnych w wykonywaniu zawodów prawniczych.
- Forma zaliczenia: zajęcia teoretyczne – zaliczenie na ocenę, praktyka – zaliczenie na podstawie bieżącej pracy w Klinice prawa.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Klinika prawa:	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	2	8	4	**14**
	Podstawowy wymiar zajęć	*90*	*210*	*120*	
Konwersatorium Kliniki prawa	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	*1 /30*	*2 / 30*	*1 / 30*	**4**
	Podstawowy wymiar zajęć				
Laboratorium z pism procesowych i elementów psychologii	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	*1 / 30*	*2 / 30*	*1 / 30*	**4**
	Podstawowy wymiar zajęć				
Praktyka – praca w Klinice prawa	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	*0 / 0*	*4 / 120*	*2 / 30*	**6**
	Podstawowy wymiar zajęć				

7. Praktyki

- Praktyki zawodowe odbywane w instytucji zewnętrznej – praca pod kierunkiem opiekuna praktyk.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na podstawie opinii opiekuna praktyk zawierającej ocenę pracy studenta.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Praktyki	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	0	4	2	**6**
	Podstawowy wymiar zajęć	*0*	*120*	*60*	

8. Wychowanie fizyczne

- Wymiar zajęć i punktacja ECTS określone uchwałą Senatu UŁ nr 290 w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów w Uniwersytecie Łódzkim z 26 listopada 2018 r.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Wychowanie fizyczne	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	0	0	**0**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*0*	*0*	

9. Zajęcia seminaryjne

1) Typ A – Proseminarium

- Metoda: zajęcia prowadzone metodami poszukującymi, przede wszystkim metodą seminaryjną i innymi metodami dyskusji (w szczególności metodą referatu), a także z wykorzystaniem metody problemowej, studium przypadku i projektu. Celem zajęć jest rozwijanie wiedzy studenta na temat wybranej dziedziny oraz wyposażenie go w podstawową wiedzę metodyczną dotyczącą prowadzenia elementarnych badań w obrębie danej dziedziny. Student zdobywa podstawowe umiejętności badawcze, takie jak formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań. Po zakończeniu proseminarium student potrafi przygotować zarówno proste naukowe prace pisemne w języku polskim i języku obcym, jak i przygotować i wygłaszać wystąpienia ustne przedstawiające zagadnienia z zakresu danej dziedziny. Zajęcia prowadzone są w grupach większych niż seminaria dyplomowe.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę na podstawie oceny pracy bieżącej i prac zaliczeniowych (np. eseju, referatu, prezentacji).

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Proseminarium	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	3	1	**5**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*90*	*30*	

2) Typ B - Seminarium licencjackie

- Metoda: zajęcia prowadzone metodami poszukującymi, przede wszystkim metodą seminaryjną i innymi metodami dyskusji (w szczególności metodą referatu), a także z wykorzystaniem metody problemowej, studium przypadku i projektu. Celem zajęć jest poszerzenie i ugruntowanie wiedzy studenta w wybranej dziedzinie oraz wyposażenie go w podstawową wiedzę metodyczną dotyczącą prowadzenia badań. Student zdobywa elementarne umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów, gromadzenie źródeł, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników. Zdobyta wiedza i umiejętności pozwalają na rozwiązywanie problemów pojawiających się w obrębie wybranej dziedziny, w tym na przygotowanie pracy licencjackiej. Po zakończeniu seminarium student potrafi tworzyć zarówno proste naukowe prace pisemne w języku polskim i języku

obcym, jak również przygotowywać i wygłaszać wystąpienia ustne przedstawiające zagadnienia z zakresu przedmiotowego kierunku studiów.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę na podstawie oceny pracy bieżącej, prac zaliczeniowych, przygotowania pracy licencjackiej (na ostatnim roku studiów).

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Seminarium licencjackie	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	3	1	**5**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*90*	*30*	

3) Typ C – Seminarium magisterskie
- Metoda: zajęcia prowadzone metodami poszukującymi, przede wszystkim metodą seminaryjną i innymi metodami dyskusji (w szczególności metodą referatu), a także z wykorzystaniem metody problemowej, studium przypadku i projektu. Celem zajęć jest ugruntowanie i dalsze rozwijanie poszerzonej wiedzy studenta w wybranej dziedzinie oraz wyposażenie go w wiedzę teoretyczną dotyczącą prowadzenia badań naukowych w obrębie danej dziedziny. Student samodzielnie formułuje problemy badawcze, gromadzi odpowiednie źródła, dobiera stosowne metody i techniki badań, opracowuje i prezentuje wyniki badań, wyciąga wnioski i wskazuje kierunki dalszych badań w zakresie wybranej dziedziny. Zdobywana wiedza i umiejętności ukierunkowane są na przygotowanie przez studenta pracy magisterskiej. Po zakończeniu seminarium student potrafi przygotować zarówno naukowe prace pisemne w języku polskim i języku obcym, jak i przygotowywać i wygłaszać wystąpienia ustne przedstawiające zagadnienia z zakresu przedmiotowego kierunku studiów.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę na podstawie oceny pracy bieżącej, prac zaliczeniowych, przygotowania pracy magisterskiej (na ostatnim roku studiów).

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Seminarium magisterskie	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	3	1	**5**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*90*	*30*	

10. Indywidualny projekt badawczy
- Metoda: zajęcia prowadzone metodami poszukującymi, w formule tutorskiej, zwłaszcza metodą projektu, z wykorzystaniem metody seminaryjnej i innych metod dyskusji, a także metody problemowej. Celem zajęć jest umożliwienie studentowi realizacji własnego projektu badawczego poza ramami zajęć seminaryjnych, pod kierunkiem indywidualnego opiekuna naukowego (np. przygotowanie referatu na konferencję, przygotowanie artykułu naukowego; także w języku obcym). Z tej formy zajęć mogą korzystać również studenci studiujący na WPiA UŁ w ramach wymiany

akademickiej (w tym obcokrajowcy), którzy w trakcie pobytu na WPiA UŁ mają zaliczyć zajęcia seminaryjne, przygotować część swojej pracy dyplomowej itp.

- Forma zaliczenia: egzamin lub zaliczenie na ocenę, na podstawie oceny zrealizowanego projektu, z uwzględnieniem nakładu pracy bieżącej.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe*	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Indywidualny projekt badawczy	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	0-1	2	2	**4-5**
	Podstawowy wymiar zajęć	*0-30*	*60*	*60*	

*Godziny kontaktowe w formie konsultacji z opiekunem naukowym projektu; ryczałtowe rozliczenie godzin kontaktowych w ramach pensum opiekuna naukowego zgodnie z obowiązującymi w UŁ zasadami

11. Zajęcia tutorskie (tutorial)

- Metoda: zajęcia prowadzone metodą tutoringu, tj. indywidualnej pracy ze studentem, wzorowanej na relacji „mistrz – uczeń", realizowaną w układzie 1-1 lub w małej grupie do 3 osób; wykorzystanie dydaktycznych metod poszukujących (w szczególności projektu), metod dyskusji, metody problemowej.
- Celem zajęć jest jak najlepsze wykorzystanie i rozwijanie indywidualnych predyspozycji studenta, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kompetencji społecznych. W formie zajęć tutorskich mogą również być realizowane w uzasadnionych przypadkach, za zgodą Dziekana WPiA UŁ, przedmioty, dla których program studiów przewiduje inne formy zajęć (np. moduły wybieralne w formie konwersatorium/konwersatorium metodycznego, moduły specjalizacji w formie konwersatorium). W szczególności może to dotyczyć studentów wybitnie zdolnych (w tym realizujących Indywidualny Plan Studiów) lub studentów o szczególnych potrzebach edukacyjnych (np. z różnymi formami niepełnosprawności). Z tej formy zajęć mogą korzystać również studenci studiujący na WPiA UŁ w ramach wymiany akademickiej (w tym obcokrajowcy), kiedy wybrane przez nich na WPiA UŁ zajęcia nie utworzyły się z powodu zbyt małej liczby zapisanych osób.
- Forma zaliczenia: zaliczenie na ocenę, uwzględniające ocenę pracy bieżącej studenta i postawy w trakcie zajęć; jeśli zajęcia tutorskie zastępują inną formę zajęć, w jakiej realizowany jest dany przedmiot formy zaliczenia uznaje się za równoważne.
- Jeśli zajęcia tutorskie są częścią projektu realizowanego na WPiA UŁ stosuje się zasady obowiązujące w projekcie.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym**
		Godziny kontaktowe*	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Zajęcia tutorskie	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	1	2	1	**4**
	Podstawowy wymiar zajęć	*30*	*60*	*30*	

*Godziny kontaktowe mogą mieć formę konsultacji z tutorem; ryczałtowe rozliczenie godzin kontaktowych w ramach pensum tutora zgodnie z obowiązującymi w UŁ zasadami

**Jeśli zajęcia tutorskie zastępują inną formę zajęć, w jakiej realizowany jest dany przedmiot przypisuje się liczbę punktów ECTS w wymiarze przewidzianym dla tego przedmiotu w planie studiów.

12. Egzaminy dyplomowe

1) Egzamin licencjacki (z przygotowaniem)

- Autonomiczny element każdego programu studiów licencjackich (1. stopnia), który obejmuje specyficzną formę kształcenia, w ramach której student samodzielnie, tj. bez udziału osób prowadzących zajęcia, osiąga kierunkowe efekty uczenia się i ich weryfikację w formie egzaminu przed komisją. Nakład pracy potrzebny do ich osiągnięcia został określony liczbą 10 pkt. ECTS, co przekłada się na wymiar 300 godzin samodzielnej pracy studenta w ramach przygotowania do egzaminu licencjackiego. Wybór przedmiotu egzaminu licencjackiego jest ściśle powiązany z wyborem dziedziny seminarium licencjackiego ze szczególnym uwzględnieniem tematyki pracy licencjackiej; egzamin licencjacki jest więc wybieralnym modułem zajęciowym.
- Metoda: ukierunkowana metoda samokształcenia połączona z metodą projektu, z uwzględnieniem wskazówek metodycznych, które student otrzymuje w ramach seminarium licencjackiego.
- Celem egzaminu licencjackiego jest wszechstronna weryfikacja osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów uczenia się, a tym samym kwalifikacji poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Egzamin licencjacki nie weryfikuje ponownie osiągnięcia poszczególnych przedmiotowych efektów uczenia się, ale na pewnym poziomie uogólnienia i ze szczególnym odniesieniem do wybranej dziedziny, weryfikuje zdolności studenta do dokonywania powiązań pomiędzy treściami kształcenia i kompetencjami zdobywanymi w ramach poszczególnych zaliczeń etapowych, ich syntezy i integrowania na poziomie kompetencji kierunkowych w sposób usystematyzowany i zaawansowany.
- Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminu licencjackiego określone są w zarządzeniu Dziekana WPiA i w programach studiów.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Egzamin licencjacki	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	0	0	10	**10**
	Podstawowy wymiar zajęć	*0*	*0*	*300*	

2) Egzamin magisterski (z przygotowaniem)

- Autonomiczny element każdego programu studiów magisterskich (jednolitych lub 2. stopnia), który obejmuje specyficzną formę kształcenia, w ramach której student samodzielnie, tj. bez udziału osób prowadzących zajęcia, osiąga kierunkowe efekty uczenia się i ich weryfikację w formie egzaminu przed komisją. Nakład pracy potrzebny do ich osiągnięcia został określony liczbą 10 pkt. ECTS, co przekłada się na wymiar 300 godzin samodzielnej pracy studenta w ramach przygotowania do egzaminu

magisterskiego. Wybór przedmiotu egzaminu magisterskiego jest ściśle powiązany z wyborem dziedziny seminarium magisterskiego ze szczególnym uwzględnieniem tematyki pracy magisterskiej; egzamin magisterski jest więc wybieralnym modułem zajęciowym.

- Metoda: ukierunkowana metoda samokształcenia połączona z metodą projektu, z uwzględnieniem wskazówek metodycznych, które student otrzymuje w ramach seminarium magisterskiego.
- Celem egzaminu magisterskiego jest wszechstronna weryfikacja osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów uczenia się, a tym samym kwalifikacji poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Egzamin magisterski nie weryfikuje ponownie osiągnięcia poszczególnych przedmiotowych efektów uczenia się, ale na pewnym poziomie uogólnienia i ze szczególnym odniesieniem do wybranej dziedziny, weryfikuje zdolności studenta do dokonywania powiązań pomiędzy treściami kształcenia i kompetencjami zdobywanymi w ramach poszczególnych zaliczeń etapowych, ich syntezy i integrowania na poziomie kompetencji kierunkowych w sposób usystematyzowany i pogłębiony.
- Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminu magisterskiego określone są w zarządzeniu Dziekana WPiA i w programach studiów.

Forma/typ zajęć	Kryteria przeliczania nakładu pracy	Komponenty pracy studenta			Liczba punktów ECTS dla formy/typu zajęć w wymiarze podstawowym
		Godziny kontaktowe	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Egzamin magisterski	*Wskaźnik proporcji i punktacji ECTS*	0	0	10	**10**
	Podstawowy wymiar zajęć	*0*	*0*	*300*	